

LÄROPLAN FÖR GRUNDSKOLAN

ALLMÄN DEL

Mål och riktlinjer

Kursplaner

Timplaner

SKOLÖVERSTYRELSEN

Liber UtbildningsFörlaget Stockholm

HEMKUNSKAP

Hemkunskap ingår i grundskolans undervisning därför att

- eleverna skall få förutsättningar att rationellt och i samverkan ekonomiskt planera boende och skötsel av hem, mathållning, kläder, hygien och hushålls-ekonomi.*
- eleverna skall inse betydelsen av hushållning med personliga och gemensamma resurser.*

MÅL Eleverna skall skaffa sig kunskaper om begränsning ojämna fördelningen av jordens resurser. De skall fostra för att hushålla med resurser och bruksföremål och förtäna att återanvända vardagstingen. De skall vänja sig olika uppgifter i samarbete och därigenom utveckla sin en god samlevnad, i grupp, i familj och i arbetslivet.

Eleverna skall lära sig tolka och jämföra konsumentgöra beräkningar och bedömningar och redovisa dem.

Oberoende av kön skall eleverna kunna rationellt planera olika arbeten som förekommer i ett hem.

Eleverna skall skaffa sig kunskap om vad kost, hygien betyder för hälsa och välbefinnande. Undervisningen i goda kost- och hygienvanor.

Eleverna skall lära sig att välja, tillaga och äta närings

Eleverna skall lära sig att ta ansvar för och vårda en gemensam miljö samt orientera sig om faktorer som påverkar miljön och om de rättigheter och skyldigheter de har i

De skall också få insikt i hur de i arbetslivet skall kunna använda sina kunskaper i kost, hygien och miljö.

KOST

I samverkan med naturorienterande ämnen och idrott kan eleverna skaffa sig en ökad helhetssyn på betydelsen av friskvård.

Lågstadiet och mellanstadiet

Goda måltidsvanor och betydelsen av trivsamt samvaro vid måltiderna.

Näringsriktig kost för barn.

Dagens måltider hemma och i skolan. Deras betydelse för hälsa, arbetsförmåga och välbefinnande.

Att välja och tillaga frukost, mellanmål och andra enklare måltider som ger goda kostvanor. Enklare måltider från olika kulturkretsar.

Mattraditioner i Sverige och på andra håll i världen.

Några vanliga livsmedel från pris- och näringsynpunkt.

Hushållning med resurser och råvaror och tillgång på mat i olika delar av världen.

Samarbete och ansvarstagande vid måltidssysslorna.

Högstadiet

Näringsriktig kost för olika åldrar. Måltidsvanor.

Kost-, motions- och dryckesvanor och deras betydelse för hälsa, arbetsförmåga och välbefinnande.

Mat hemma, i skolan och i arbetslivet. Hur både konsumenter och producenter har nytta av kunskaper och färdigheter i fråga om livsmedel.

Konsumtion av mat och dess betydelse för fysisk och psykisk utveckling, hälsa och arbetsförmåga i länder med olika tillgång på livsmedel. Hushållning med resurser och råvaror.

Att planera och tillaga näringsriktiga måltider. Redskap och olika metoder att laga mat. Att använda rationella och hygieniska arbetsmetoder.

Samarbete och ansvarstagande vid måltidssysslorna.

Att planera inköp av och beräkna kostnader för mat. Att jämföra livsmedel från närings-, kvalitets- och prissynpunkt. Förvaring och tillagning från ekonomisk och näringsriktig synpunkt.

Aktuella konsumentfrågor. Marknadsföringsmetoder och hur de påverkar konsumentens behov och beteende.

Matvanor, måltidsvanor och fördelning av måltidssysslor i olika kulturer. Tillagning av mat från olika kulturkretsar.

HYGIEN

Vid allt praktiskt arbete skall eleverna träna sig att arbeta nyskilt. Detta gäller såväl den personliga hygienien vid tillagning av livsmedel som skötsel av kläder, hemtextilier, lokaler m.m.

Eleverna bör också vänja sig att spara energi vid användning av vatten och elström samt att hantera kemisk-tekniska produkter på ett från ekologisk synpunkt lämpligt sätt. Dessa kunskapsområden bör öka elevens medvetenhet om människans ansvar för sin miljö.

I samverkan med slöjd kan eleverna få ökad insikt i klädvård för hälsan. Undervisningen i klädvård bör därför

Lågstadiet och mellanstadiet

Vård och inredning och utrustning i hemmet och skolorna

Vård av kläder och skor. Aktuella konsumentfrågor.

Kemisk-tekniska produkter och deras användning, föroreningar och risker. Jämför med högstadiet enligt nedan.

Hygieniska arbetsmetoder.

Samarbete och ansvarstagande vid disk, tvätt och städning

Högstadiet

Vård av inredning och utrustning i hemmet och skolorna

Sortering, tvätt och efterbehandling av kläder och hemtextilier av olika material.

Aktuella konsumentfrågor vid köp, vård och användning av hemtextilier, kläder, kemisk-tekniska produkter, maskiner och redskap. Marknadsföringsmetoder och hur de påverkar konsumenternas behov och beteende.

Användning av hygieniska och rationella metoder och medel vid disk, tvätt och städning.

Hantering av hushållsavfall och kemisk-tekniska produkter från ekologisk synpunkt.

Hur tillgången på vatten, energi och maskinell utrustning i världen påverkar arbetsmetoder, hygien, hälsa m.m.

Samarbete och ansvarstagande vid disk, tvätt och städning

MILJÖ

Alla stadierna

Då nedskräpning och förstörelse av enskild och gemensam miljö är otrivsamt och kostsamt och ett hot mot vår framtid skall eleverna aktivt arbeta med den egna omgivningen, ta ansvar för och vårda sin miljö och ta konsekvenserna av sitt handlande. Vård och skötsel av både enskild och gemensam miljö kan tränas i hemkunskapslokaler, skolans övriga lokaler och i skolans närmiljö.

I samverkan med barnkunskap, bild och samhällsorienterande ämnen kan eleverna skaffa sig kunskaper om barns behov av och rättighet till en trygg och ändamålsenlig miljö.

Lågstadiet och mellanstadiet

Möbler i elevernas omgivning, deras funktion, utformning, användning och vård.

Högstadiet

Boendeformer. Olika möjligheter att skaffa och äga bostad. Boendekostnader.

Rättigheter och skyldigheter som boende. Råd och hjälp i boendefrågor.

Bostadens användning, utrustning och inredning utifrån olika behov och resurser.

Barns boendemiljö. Åtgärder som förebygger barnolycksfall i hemmet.

Möbler och annan utrustning. Funktion, utformning, användning och pris.

Underhåll, vård, reparation och återanvändning av inredning och utrustning.

Beräkning av kostnader för inredning och utrustning av hem och skolmiljö. Finansieringsmöjligheter.

Aktuella konsumentfrågor vid köp av utrustning till bostaden. Marknadsföringsmetoder och hur de påverkar konsumentens behov och beteende.

Hushållens ansvar för miljön.

KONSUMENTEKONOMI

Alla stadierna

Ekonomisk planering utifrån tillgängliga resurser. Att b
jämföra kostnader. Betalningsformer.

Att bedöma och använda konsumentinformation. Mark
ens mål och metoder. Olika åsikter om hur behov ska
Konsumentens rättigheter och skyldigheter. Konsument
gar. Samhällets stöd och hjälp till konsumenter.

Hushållens ansvar för miljön vid användning av olika
och metoder i hushållsarbetet.

Hushållning med resurser och råvaror.

Olika yrken där utbildning i konsumtionsfrågor är bety

SAMLEVNADE

En förutsättning för jämställdhet i hemmet såväl som i a
att ansvaret för hemarbetet delas mellan kvinnor och
och barn. Lika kunskaper om hemarbete ökar förmåg
som fullvärdiga medarbetare i hemmet. Eleverna bö
kunskaper om vilka arbetsuppgifterna är och i praktisk
föra dem. Flickor och pojkar skall arbeta tillsammans
kor.

Alla stadierna

Samlevnadsfrågor och samspelet inom familjen, mellan
mellan barn och vuxna. Normer, regler och lagar vä
samlevnad och samarbete.

Samlevnad och samvaro mellan människor med olik
ningar och värderingar. Betydelsen av samarbete och a
skap.

Faktorer som påverkar jämställdhet i familjen mellan
män, vuxna och barn och mellan ungdomar. Hur jä
hemmet påverkar människors möjligheter till jämställdh
vet och på fritiden. Att planera hemarbetet, fördela up
arbeta och ta ansvar.

Familjen i olika kulturer. Samlevnadsformer och tradi